

Kazus nr 1

Na podstawie analizy następujących orzeczeń:

- a) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 13 września 2018 r., II CZ 41/18,
- b) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 5 października 2018 r., I CZ 90/16,
- c) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 4 stycznia 2019 r., IV CSK 264/18,
- d) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna dnia 29 stycznia 2019 r., V CSK 602/18,

wskaż od jakich typów postanowień wydanych w postępowaniu wieczystoksięgowym i dlaczego, przysługuje lub nie przysługuje skarga kasacyjna.

Kazus nr 2

Na podstawie analizy następujących orzeczeń:

- a) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 16 listopada 2018 r., I CZ 92/18,
- b) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 22 lutego 2019 r., I CSK 436/18,
- c) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 4 czerwca 2019 r., V CSK 578/18,
- d) postanowienie Sądu Najwyższego – Izba Cywilna z dnia 7 czerwca 2019 r., V CZ 37/19

wskaż w jaki sposób obliczamy wartość przedmiotu sporu w postępowaniu kasacyjnym w tzw. sprawach działowych.

Kazus nr 3

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze, rozpoznając apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 20 listopada 2019 r., postanowieniem z dnia 2 stycznia 2020 r. utrzymał w mocy orzeczenie Sądu Rejonowego w Zielonej Górze ustanawiające na rzecz uczestnika firmy „Nasz Prąd” SA służebność przesyłu - na nieruchomości położonej w Nowym Kisielinie - polegającą na prawie do posadowienia ponad gruntem i na gruncie tej nieruchomości elementów napowietrznej linii elektroenergetycznej oznaczonej symbolem oraz na prawie do utrzymywania tej linii elektroenergetycznej, a także prawie do jej eksploatacji, naprawy, konserwacji oraz dostępu w niezbędnym zakresie, w ramach obszaru i w zakresie wskazanym na mapie stanowiącej załącznik do wniosku. W związku z ustanowieniem ww. służebności Sąd Rejonowy w Zielonej Górze zasądził od uczestnika na rzecz wnioskodawczyni Emilii K. kwotę 50.000 zł tytułem jednorazowego wynagrodzenia za ustanowienie służebności przesyłu.

Od ww. postanowienia skargę kasacyjną, tylko w zakresie wysokości wynagrodzenia, złożył uczestnik postępowania firma „Nasz Prąd” SA, domagając się, aby wysokość tego wynagrodzenia została określona na kwotę 10.000 zł. Jako wartość przedmiotu zaskarżenia podał kwotę 40.000 zł.

Oceń, czy ww. sprawie skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na wartość przedmiotu sporu.

Kazus nr 4

Genowefa B. 30 lat temu nabyła od Skarbu Państwa działkę nr 275/4 położoną przy ul. Kwiatowej w Zielonej Górze. Do działki tej przylega grunt o wielkości 0,5 ha, stanowiący własność Skarbu Państwa. Genowefa B. na własny koszt ogrodziła ten kawałek gruntu tak, że tworzy on całość z jej działką, ponosi również wszystkie koszty związane z utrzymaniem gruntu, w tym opłaca podatek od nieruchomości. Około 20 lat temu Genowefa B. udostępniła grunt małżonkom Wiesławowi i Barbarze K. w ten sposób, że pozwoliła im na wstawienie furtki do ogrodzenia (sporny kawałek gruntu graniczy z działką należącą do małżonków K.), a co za tym idzie na nieograniczone korzystanie (za odpłatnością z tego gruntu). Małżonkowie K. zagospodarowali grunt w ten sposób, że urządzili na nim ogród i posadzili sad. Dnia 15 grudnia 2019 r. Genowefa B. złożyła wniosek o zasiedzenie gruntu do Sądu Rejonowego w Zielonej Górze. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze rozpoznał sprawę i orzekł zasiedzenie na rzecz Genowefy B. Uczestnikami postępowania byli Genowefa B. i małżonkowie K. Uczestnikiem postępowania nie był natomiast Skarb Państwa.

Czy nie powiadomienie Skarbu Państwa o toczącej się sprawie było prawidłowe ?

Kazus nr 5

Na podstawie nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym z dnia 10 lutego 2019 r. Sądu Okręgowego w Zielonej Górze, referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Zielonej Górze, Wydział Ksiąg Wieczystych, Karol K. dokonał w dniu 1 marca 2019 r. w dziale IV Księgi wieczystej Kw. nr (...) wpisu hipoteki przymusowej kaucyjnej do kwoty 200.000 zł na rzecz wnioskodawcy XYZ Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze. Na ww. czynność referendarza skargę wniósł uczestnik postępowania ABC Sp. z o.o. z siedzibą w Nowej Soli.

Czy na skutek wniesienia ww. skargi wpis referendarza utracił moc ?

Kazus nr 6

Postanowieniem z dnia 19 grudnia 2019 roku, wydanym na posiedzeniu niejawnym, Sąd Okręgowy w Zielonej Górze oddalił apelację wnioskodawczynie Natalii S. od postanowienia Sądu Rejonowego oddalającego jej wniosek o zasiedzenie. W dniu 28 grudnia 2019 roku odpis tego postanowienia został doręczony pełnomocnikowi wnioskodawczynie, który w dniu 25 stycznia 2020 roku wniósł skargę kasacyjną od tego orzeczenia. Postanowieniem z dnia 29 lutego 2020 roku Sąd Okręgowy odrzucił tę skargę wskazując, że warunkiem dopuszczalności skargi kasacyjnej jest doręczenie stronie odpisu orzeczenia sądu drugiej instancji z uzasadnieniem na jej wniosek, którego wnioskodawczynie w ustawowym terminie nie złożyła.

1. Czy stanowisko Sądu Okręgowego jest prawidłowe ?
2. Proszę przedstawić procedurę doręczania postanowienia (i sporządzania jego uzasadnienia), wydanego na posiedzeniu niejawnym.

Kazus nr 7

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze postanowieniem z dnia 5 marca 2019 r. założył księgę dla nieruchomości położonej w Zielonej Górze przy ul. Bolesława Chrobrego 3/5, oznaczonej w ewidencji

gruntów nr 313 o powierzchni 31 arów 20 m² i wpisał wnioskodawcę XYZ Sp. z o.o. jako właściciela tej nieruchomości. Józef K w dniu 20 grudnia 2019 r. wniósł apelację od tego postanowienia wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do jej złożenia. Postanowieniem z dnia 9 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze odrzucił apelację, jak również odrzucił wniosek o przywrócenie terminu do jej wniesienia. Sąd ten ustalił, że apelacja została wniesiona przez osobę zainteresowaną, która nie brała udziału w sprawie, po upływie dwutygodniowego terminu do jej wniesienia, a więc po uprawomocnieniu się zaskarżonego postanowienia. Prawomocność zaskarżonego postanowienia wyłącza możliwość wzięcia udziału w sprawie przez skarżącą w trybie art. 510 § 1 KPC. W tym stanie niedopuszczalny był wniosek o przywrócenie terminu do złożenia apelacji (art. 171 KPC), wobec czego podlegał on odrzuceniu. Również apelacja podlegała odrzuceniu, jako spóźniona.

Oceń, czy stanowisko Sądu Rejonowego w Zielonej Górze jest prawidłowe ?

Kazus nr 8

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2019 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze odrzucił apelację wnioskodawcy Alberta C. od postanowienia Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 30 października 2019 r., którym ten Sąd odrzucił wniosek o uregulowanie własności nieruchomości rolnej. Przyczyną odrzucenia wniosku było ustalenie istnienia ostatecznej decyzji administracyjnej, wydanej przed dniem 6 kwietnia 1982 r., którą zakończono postępowanie uwłaszczeniowe dotyczące działki oznaczonej we wniosku. Sąd Rejonowy uznał, że istnienie tej decyzji oznacza wystąpienie ujemnej przesłanki procesowej, uzasadniające odrzucenie wniosku na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 w związku z art. 13 § 2 KPC.

1. Czy postanowienie powinno być zaskarżone zażaleniem, czy apelacją ?
2. Jak należy potraktować środek zaskarżenia przy założeniu, że postanowienie byłoby zaskarżalne apelacją, a wnioskodawca wniósłby w terminie 10 dni od dnia otrzymania postanowienia wraz z uzasadnieniem pismo określone przez niego zażaleniem ?
3. Jak należy potraktować środek zaskarżenia przy założeniu, że postanowienie byłoby zaskarżalne zażaleniem, a wnioskodawca wniósłby w terminie 10 dni od dnia otrzymania postanowienia wraz z uzasadnieniem pismo określone przez niego jako apelacja ? Wnioskodawca zaskarżył powyższe postanowienie zażaleniem w całości i wniósł o jego o uchylenie oraz przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia przez Sąd Okręgowy w C. na podstawie art. 394 (1) § 3 KPC.

Kazus nr 9

Jan P. zmarł dnia 20 listopada 2018 r. Był osobą bezdzietną, w związku z czym w testamencie własnoręcznym z dnia 22 kwietnia 2018 r. spadkodawca cały swój majątek, w równych częściach zapisał dzieciom swojego rodzeństwa: siostry Haliny S., Karoliny M. i nieżyjącego brata Jakuba. P., a w szczególności siostrzeńcowi Janowi. S., siostrzenicy Barbarze. J., bratankowi Tymoteuszowi M., bratanicy Matyldzie. S. - M., bratankowi Wojciechowi. P. Wykonawcą testamentu uczynił bratanka Tymoteusza M. Zarządził, że po jego śmierci uroczystości pogrzebowe mają mieć świecki charakter,

ciało spalone a wraz z prochami umieszczone w grobowcu rodzinnym na cmentarzu Zielonej Górze. Wyraził nadzieję, że dzieci rodzeństwa będą się opiekować jego grobem. Dokumenty osobiste, tableon z odznaczeniami, zdjęcia i inne przedmioty stanowiące jego własność przekazał bratu Kornelowi M., a następnie zgodnie z jego dyspozycją któremuś z jego dzieci lub wnuków lub innych członków rodziny. Gdyby Brat Kornel M. żył po jego śmierci prosił go o nadzorowanie realizacji testamentu. Testament przechowywał Kornel M. Jan P. wiedział o istnieniu wszystkich dzieci swojego rodzeństwa, utrzymywał kontakt ze wszystkimi członkami rodziny oprócz bratanka Alojzego P., który na początku lat sześćdziesiątych wyjechał do Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Postanowieniem z dnia 20 stycznia 2020 r. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze orzekł o nabyciu spadku zgodnie z testamentem Jana P. Po otrzymaniu odpisu postanowienia Tymoteusz M. zorientował się, że wśród beneficjentów testamentu brakuje jednego z jego kuzynów, a mianowicie Alojzego P. W związku z tym wniósł apelację od ww. orzeczenia.

Sąd Rejonowy w Zielonej Górze postanowieniem z dnia 5 marca 2020 r. odrzucił apelację powołując się na tzw. brak gravamen przy wniesieniu środka odwoławczego.

1. Czy decyzja Sądu Rejonowego w Zielonej Górze była słuszna ?
2. Co oznacza pojęcie gravamen ?
3. Czy gravamen jest dopuszczalne w przypadku istnienia tzw. interesu publicznego ?

Kazus nr 10

Prawomocnym postanowieniem z dnia 30 listopada 2019 r. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze dokonał zniesienia współwłasności nieruchomości. W marcu 2020 r. uczestnicy postępowania małż. S. wnieśli skargę o wznowienie postępowania, którą Sąd Rejonowy w Zielonej Górze oddalił. Postanowienie powyższe zostało zaskarżone przez małż. S. apelacją.

1. Czy rozstrzygnięcie w przedmiocie oddalenia skargi o wznowienie postępowania zapada w postaci wyroku czy postanowienia?
2. Czy od orzeczenia tego przysługuje apelacja czy zażalenie ?